Padomes secinājumi (2010. gada 18. novembris) par sporta nozīmi kā aktīvas sociālās iekļaušanas avotu un dzinējspēku

(2010/C 326/04)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

1. ATGĀDINOT:

Minētā jautājuma politisko pamatojumu, kā izklāstīts pielikumā, it īpaši:

— Eiropadomes 2000. gada 7.–9. decembra secinājumiem pievienoto deklarāciju, kurā norādīts, ka sportošana ir cilvēka veikta darbība, kas balstīta uz fundamentālām sociālām, izglītības un kultūras vērtībām, un faktors, kas veicina integrēšanos, iesaistīšanos sabiedriskajā dzīvē, iecietību, atšķirību pieņemšanu un noteikumu ievērošanu ([1]),

— Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 291/2003/EK (2003. gada 6. februāris), ar ko nosaka Eiropas Izglītības ar sportu gadu 2004. gadā ([2]),

— Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1098/2008/EK (2008. gada 22. oktobris) par Eiropas gadu cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību (2010. gads) ([3]),

2. PAUŽOT GANDARĪJUMU PAR:

— to, ka pēc Lisabonas Līguma ([4]) stāšanās spēkā 2009. gada 1. decembrī sports ir kļuvis par Eiropas Savienības kompetenci un to, ka attiecīgi ir jāturpina attīstīt Eiropas dimensija sporta jomā, īpaši ņemot vērā sporta sociālo un izglītojošo funkciju,

— Eiropas Komisijas nodomu līdz 2010. gada beigām pieņemt paziņojumu par Lisabonas Līgumu un sportu,

3. ATZĪST, KA:

1. visā Eiropas Savienībā jārod stingrāks atbalsts kopīgām prioritātēm, piemēram, lielākai nodarbinātībai, sociālai iekļaušanai, dzimumu līdztiesībai, vienādai piekļuvei iespējām un pakalpojumiem, paaudžu solidaritātei un starpkultūru dialogam, tostarp sporta jomā;

2. sportam ir būtiska nozīme daudzu ES pilsoņu dzīvē un tam ir stabila sociālā loma ar spēcīgu potenciālu, lai sportā un ar tā palīdzību veicinātu sociālo iekļaušanu, proti, nodarbošanās ar sportu vai fiziskām aktivitātēm daudzos dažādos veidos sekmē iekļaušanu sabiedrībā; tādējādi iekļaušana sportā nozīmē "sportu visiem", vienādu piekļuvi sportam, vienādas iespējas sportā un dažādas uz pieprasījumu balstītas sporta iespējas un sporta objektus; sociālā iekļaušana ar sporta palīdzību turpretī paredz ietverošu līdzdalību sabiedrībā, kopienas attīstību un nostiprinātu sociālo kohēziju;

3. sporta kustība var dot būtisku ieguldījumu ar sabiedrības interesēm saistītos jautājumos, piemēram, sociālajā iekļaušanā. Šajā sakarā profesionāli sportisti un sportisti – amatieri, kā arī sporta klubi, ir paraugmodelis sabiedrībai, īpaši jauniešiem, tāpat arī citas sporta organizācijas un pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas darbojas sporta jomā, veicina sociālo iekļaušanu sportā un ar tā palīdzību;

4. piekļuve dažādiem sporta aspektiem un līdzdalība tajos ir svarīgi personiskajai izaugsmei un indivīda identitātes un piederības izjūtai, fiziskai un garīgai labklājībai, iespēju nodrošināšanai, sociālo prasmju un sadarbības tīklu izveidei, starpkultūru komunikācijai un nodarbināmībai;

5. "Eiropas Konference par līdzdalību sportā vietējā mērogā – sociālā iekļaušana un nabadzības izskaušana" (13.–14. oktobrī Lēvenē, Beļģijā), kura parādīja, ka sportam ir būtiska nozīme neaizsargāto grupu sociālā iekļaušanā, īpaši vietējā līmenī,

4. PIENĀCĪGI IEVĒROJOT SUBSIDIARITĀTES PRINCIPU, APZINA ŠĀDAS KOPĪGAS PRIORITĀTES, LAI VEICINĀTU SOCIĀLO IEKĻAUŠANU SPORTĀ UN AR TĀ PALĪDZĪBU:

4.1. atbalstīt principu "sports visiem", kas balstās uz vienlīdzīgām iespējām:

1. palielinot vispārējo līdzdalību sportā un veicinot pēc iespējas vairāk pilsoņu, tostarp jauniešu, iesaisti fiziskās aktivitātēs;

2. īpašu uzmanību veltot tam, lai sociālo iekļaušanu sportā attiecinātu uz cilvēkiem, kas šobrīd nav fiziski aktīvi, galvenokārt – uz sociāli neaizsargātām grupām;

([1]) SN 400/00.
([2]) OV L 43, 18.2.2003., 1. lpp.
([3]) OV L 298, 7.11.2008., 20. lpp.
([4]) Līguma par Eiropas Savienības darbību 6. un 165. pants.

3. ņemot vērā to, ka piekļuve sportam pēc principa "sports visiem" ir svarīga, tostarp nodrošinot pēc iespējas vairāk cilvēkiem, it īpaši invalīdiem, pieejamību un piekļuvi sporta objektiem, infrastruktūrām un sporta pasākumu norises vietām, un ka ir būtiski sniegt invalīdiem iespēju vienlīdzīgi ar citiem piedalīties atpūtas, brīvā laika un sporta nodarbībās;

4. mudinot uz dzimumu līdztiesību sporta jomā, jo īpaši attiecībā uz piekļuvi sportam un dalību lēmējiestāžu darbā, tostarp izstrādājot aktīvus pasākumus pret dzimumu stereotipiem,

4.2. labāk izmantot sporta potenciālu kā ieguldījumu kopienas veidošanā, sociālā kohēzijā un iekļaujošā izaugsmē:

1. pievēršoties sporta izmantošanai, lai veicinātu neaizsargātu grupu iekļaušanu sabiedrībā, izveidojot vienotākas kopienas;

2. atzīstot un palielinot tādu prasmju un zināšanu iegūšanu, kā disciplīna, grupas darbs un neatlaidība, kas gūtas neformālas izglītības nodarbībās sportā, tostarp brīvprātīgos pasākumos, lai veicinātu nodarbināmību;

3. atzīstot sporta ekonomisko, nodarbinātību veicinošo un pedagoģisko potenciālu, lai sekmētu gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi stabilas nākotnes nodrošināšanai,

4.3. atbalstīt starpvalstu apmaiņu ar stratēģijām un metodoloģijām, lai labāk izmantotu sporta potenciālu sociālās iekļaušanas veicināšanai valsts un Eiropas līmenī:

1. veicinot sakaru dibināšanu starp dalībvalstīm un vietējām un reģionālām iestādēm un nodrošinot to iesaistīšanos, jo īpaši attiecībā uz savstarpēju apmaiņu ar zināšanām un labāko praksi;

2. atbalstot pētniecību un analīzi par sporta un sociālās iekļaušanas saistību, izveidojot analītisku sistēmu, kas balstās uz praksē gūtiem pierādījumiem, īpašu uzmanību pievēršot neaizsargāto grupu sociālajai iekļaušanai ar sporta palīdzību;

3. uzraugot un novērtējot pastāvošo politiku, lai atbalstītu lēmumu pieņemšanu un uzlabotu turpmākās darbības, ņemot vērā attiecīgo ieinteresēto personu viedokļus,

5. TĀLAB SAISTĪBĀ AR IEPRIEKŠ IZKLĀSTĪTAJIEM JAUTĀJUMIEM AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU SAVĀS KOMPETENČU JOMĀS, PILNĪBĀ IEVĒROJOT SUBSIDIARITĀTES PRINCIPU UN ŅEMOT VĒRĀ SPORTA ĪPAŠO RAKSTURU:

1. ievērojot prioritāti par sociālo iekļaušanu sportā un ar tā palīdzību, veicināt sadarbību sporta jomā pēc principa "sports visiem", kas balstās uz vienlīdzīgu piekļuvi un vienlīdzīgām iespējām, jo īpaši attiecībā uz cilvēkiem, kas nav fiziski aktīvi;

2. mudināt veikt darbības, veidojot stingru saikni starp sportu un nozarēm, kas nodarbojas ar sociālās iekļaušanas jautājumiem, un palielināt interesi par sportu fiziski neaktīvu cilvēku vidū;

3. mudināt un veicināt to cilvēku līdzdalību sportā, kuri atrodas nelabvēlīgā situācijā, vienlaikus nodrošinot viņu iekļaušanu sabiedrībā ar sporta palīdzību, iepazīstinot viņus ar jauniem sociāliem tīkliem un sniedzot viņiem jaunas prasmes;

4. veicināt starpkultūru dialogu, ar sporta palīdzību sabiedrībā iekļaujot personas ar dažādām kultūras tradīcijām;

5. atbalstīt pasākumus, kas saistīti ar invalīdu sociālo iekļaušanu sportā un ar tā palīdzību, tostarp uzlabojot infrastruktūru vai nodrošinot labāku pieejamību sporta objektiem un sporta pasākumu norises vietām, kā arī atbalstīt pētniecību, kas saistīta ar specializētu sporta inventāru, un piešķirt sportam prioritāti;

6. veicināt pasākumus, kas saistīti ar dzimumu līdztiesības jautājumu iekļaušanu ar sportu saistītās aktivitātēs, jo īpaši dzimumu līdztiesīgu piekļuvi amatiem, kas saistīti ar lēmumu pieņemšanu, un risināt sporta jautājumus atbilstīgi dzimumu lomām kā izklāstīts "Sieviešu un vīriešu līdztiesības stratēģijā (2010–2015)" ([1]);

7. izstrādāt kanālus saziņai un sadarbībai ar citām atbilstīgām politikas jomām un departamentiem gan dažādās ES iestādēs, gan to starpā, kā arī dalībvalstīs, īpašu uzmanību pievēršot sporta pozitīvajam devumam sociālajā iekļaušanā, un iekļaut sportu attiecīgajos rīcības plānos, piemēram, sociālās iekļaušanas rīcības plānos un rīcības plānos nabadzības izskaušanai;

8. mudināt neformālo izglītību, kas iegūta ar sporta palīdzību, atzīt kā formālās izglītības papildinājumu, iegūstot konstruktīvas prasmes un zināšanas, kas nepieciešamas nodarbināmībai saistībā ar noturīgu un iekļaujošu izaugsmi;

([1]) COM(2010) 491 galīgā redakcija.

9. uzsvērt to, cik svarīgas ir brīvprātīgas darbības sportā gan kā instruments sociālai iekļaušanai, gan kā līdzeklis prasmju iegūšanai, lai sekmētu nodarbinātību un kohēziju, jo īpaši saistībā ar Eiropas gadu brīvprātīgam darbam aktīvas pilsonības veicināšanai (2011), un padziļināt izpratni par šo jautājumu;

10. veicināt un atbalstīt savstarpējās apmācības instrumentus, starpdisciplīnu pētniecību, lai izveidotu analītisku uz pierādījumiem balstītu sistēmu, un apmaiņu ar zināšanām un labāko praksi, piemēram, rīkojot augsta līmeņa seminārus vai ekspertu grupu sanāksmes par jautājumiem, kas saistīti ar sportu un sociālo iekļaušanu, un nodrošināt, ka šādu pasākumu rezultāti tiek efektīvi izplatīti un sasaistīti ar praksi;

11. maksimāli palielināt sporta ieguldījumu, lai sasniegtu "Eiropa 2020" – gudras, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes stratēģijas mērķus, īpaši īstenojot tās pamatiniciatīvas, tostarp pamatiniciatīvu "Eiropas platforma cīņai pret nabadzību";

12. mudināt sadarbībā ar visām ieinteresētām pusēm rādīt piemēru sociālās iekļaušanas jomā, sasaistot sportu ar sociālās iekļaušanas projektiem, īpašu uzmanību pievēršot vietējām organizācijām, kurām ir cieša saikne ar pilsoņiem;

13. sadarbībā ar visām ieinteresētām pusēm mudināt efektīvi izmantot ES pieejamos līdzekļus, īpaši saistībā ar iespējamām turpmākām sporta programmām, lai atbalstītu sociālo iekļaušanu sportā un ar tā palīdzību,

6. AICINA KOMISIJU:

1. jautājumu par sociālo iekļaušanu sportā un ar tā palīdzību kā prioritāti iekļaut sadarbībā sporta jomā, jo īpaši – gaidāmajā Eiropas Komisijas paziņojumā par Lisabonas Līgumu un sportu;

2. nodrošināt to, ka jautājumu par sociālo iekļaušanu sportā un ar tā palīdzību kā vienu no prioritātēm ņem vērā iespējamos nākamajos ES sporta programmu priekšlikumos, un izskatīt iespējas izmantot esošos fondus, piemēram Eiropas Sociālo fondu, Eiropas Reģionālās attīstības fondu, un programmas, piemēram, "Jaunatne darbībā" un mūžizglītības programmas, lai atbalstītu darbības sporta jomā;

3. izvērtēt, cik efektīvas ir ES līmeņa darbības, kas tiek atbalstītas ar sagatavošanas pasākumiem sociālās iekļaušanas jomā.

PIELIKUMS

Politiskais pamatojums

1. Nicas 2000. gada 7.–9. decembra Eiropadomes secinājumi, IV pielikums, deklarācija par sporta īpašo raksturu un tā sociālo funkciju Eiropā ([1]).
2. Eiropadomes 2008. gada pavasara (2008. gada 13.–14. marts) secinājumi ([2]).
3. Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1098/2008/EK (2008. gada 22. oktobris) par Eiropas gadu cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību (2010. gads) ([3]).
4. Eiropadomes 2008. gada 11.–12. decembra deklarācija par sportu, daļa no Eiropadomes secinājumiem – 5. pielikums ([4]).
5. Padomes Lēmums 2010/37/EK (2009. gada 27. novembris) par Eiropas gadu brīvprātīgam darbam aktīvas pilsonības veicināšanai (2011. gads) ([5]).
6. Eiropadomes 2010. gada 17. jūnija sanāksmes secinājumi ([6]).
7. Komisijas 2007. gada 11. jūlija Baltā grāmata par sportu ([7]).
8. Eiropas Komisijas paziņojums par Lisabonas Līgumu un sportu (jāpublicē 2010. gada novembrī).

([1]) SN 400/00 ADD1 REV1 + ADD1 REV2 *(de, it, en, el, pt)*.
([2]) Dok. 7652/08, 9. lpp. (prezidentvalsts secinājumi).
([3]) OV L 298, 7.11.2008, 20 lpp.
([4]) 1727/08 – 5. pielikums, 21. lpp.
([5]) OV L 17, 22.1.2010., 43. lpp.
([6]) EUCO 13/10.
([7]) COM(2007) 391 galīgā redakcija, 4. lpp.